

Adanada yeni mahsul buğdayın hasadı gelecek hafta başlıyor

Çukurovanın mahsul vaziyeti iyi görülüyor

Ziraat Vekâleti hasad için 28 biçer, döğer makine daha yolladı

Yurdumuza aid bir hasad manzarası
den bir tahmin yürütmek mümkün değildir. Pa-
muk rekoltesinin istikbali, önümüzdeki haftalar iç-
indeki hava şartlarına bağlıdır.

Adana 13 (Hususi muhabirimizden) — Bütün Çukurovada yeni mahsul buğdayın hasadı için hazırlıklar yapılmaktadır. Önümüzdeki hafta içinde buğday hasadına başlanacaktır. Arpa hasadı devam etmektedir.

Ziraat Vekâleti buğday hasadı için bir parti daha biçer, döğer makinelerinden göndermiştir. Gelen 28 makineden 7 tanesi Tarsusa, 5 tanesi Ceyhana gönderilmiş ve 16 tanesi de Adanada alıkonmuştur.

Umumiyet itibarıyla bu yıl buğday rekoltesi iyidir. Pamuk rekoltesine gelince; bunun için şimdi-

Alman tebliği

Kerç'te Yarma Muharebesi sona erdi

"Ruslar 40 bin esir, 197 tank, 590 top, 260 tayyare kaybettiler,"

"Kerç istikametinde yenilen düşman baki- yelerinin takibine devam edilmektedir,"

Berlin, 13 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği:

Kerç berzahı üzerine yapılan yarma muharebesi sona ermiştir. Bu muharebe ezilen ve çember içine alınan düşman kuvvetlerinin yok edilmesi bitmiştir. Düşman şimdiye kadar 40 binden fazla esir, 197 tank, 598 top ve 260 tayyare kaybetmiştir. Bundan başka çok miktarda askerî malzeme. (Devamı 5 inci sayfa)

Japon tayyarecileri Paraşütsüz atlıyorlar

Sidney, 13 (A.A.) — Bir müttefik ileri üssünden alınan haberlere göre, Japon tayyarecileri müshahidleri aldatmaktadır. Müttefik pilotları Japonların alevlerindeki tayyarelerinden paraşütsüz olarak atladıklarını çok defa görmüşlerdir. Yirmi sekiz bomba tayyaresi, 13 üyü tayyaresi olmak üzere 41 Japon tayyaresi düşürüldüğü halde bunların hiç birisinden bir tek paraşütle atılmamıştır. Bu tayyarelerde 150 den fazla. (Devamı 5 inci sayfa)

Sovyetlere göre son vaziyet

"Kerç yarım adasında şiddetli çarpışmalar devam ediyor,"

Moskova, 13 (A.A.) — Reuter: Sovyet gece yarısı tebliği: 12 Mayıs: Kerç yarım adasında şiddetli çarpışmalar devam etmektedir. Cephenin diğer kesimlerinde önemli hiç bir şey olmamıştır.

Tahrik edilmiş haberlere göre Almanlar 10 Mayıs'ta, evvel bildirildiği gibi 38 değil, 60 uçak kaybetmiştir.

11 Mayıs: 42 Alman uçağı tahrib edilmiştir.

Biz 16 uçak kaybettik. (Devamı 5 inci sayfa)

Japonlara göre

İlkbahar taarruzu başlamış

Rusyaya yeniden Macar kıt'aları gönderildi

Alman gazeteleri kazandı- lan zafere geniş sütunlar tahsis ediyorlar

Tokyo, 13 (A.A.) — Japon gazeteleri, Kerç yarım adasındaki telgraflarını «İlkbahar Alman taarruzu başladı» başlı. (Devamı 5 inci sayfa)

Kırım yarımadasını ve Alman taarruz istikametini gösterir harita

Askeri vaziyet

Japonların ve Almanların karşılaşacakları müşküller

Yazan: Emekli General K. D.

Bugünkü yazımızı, «Askeri vaziyet» başlığı altında yayımladığımız yazıya devam ediyoruz. Bu yazıda Japonların ve Almanların karşılaşılabilecekleri müşküller hakkında yazmış olmak üzere, biraz daha tafsil ve tavsiye tahsis edeceğiz. Tokyo merkez ve 5000 kursor. (Devamı 5 inci sayfa)

Suikasd davası

Esas hakkındaki iddianame önümüzdeki Çarşamba günkü celsede okunacak

Dünkü celsede iddia makamı Pavlofun Roma ve Sofyadaki bazı faaliyetlerine temas etti

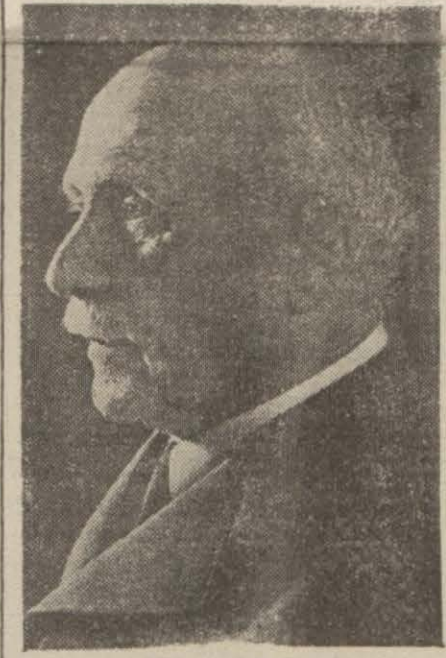

Suçlulardan Kornitofun muhakeme esnasında alınmış üç muhtelif poz.

Ankara, 13 (Hususi) — Suikasd teşebbüsü maznunlarının muhakemelerine bugün Ağırceza saat 9,30 da devam edildi. İlk olarak İstanbul Emniyet müdürü Kâmi-randan gelen cevap okundu. Bu cevabda, örfi idare muntakasında

herkesin hüviyet varakasını üzerinde taşıması mecburiyeti olduğu, bu arada sivil memurların 3 Mart 1942 tarihinde Asmalimes-cidde rastgeldikleri ve şüphelen-dikleri bir şahsa hüviyet sorduk-ları, cevap alamadıkları, bu ada-

mın üzerinde tabanca taşıdığını farkettileri, adamın memurlar-dan kaçmak istediği, sonra yaka-lanınca Sovyet konsolosluğundan şoför İvan olduğunun anlaşılması üzerine mumaleyhin bırakıldığı. (Devamı 4/1 de)

Mareşal Peten

Amerika - Fransa

Martinikteki görüşmelerde güçlük çıktı

Nevyork, 13 (A.A.) — Vaşingtona gelen son haberlere göre, Martinik hakkında yapılan müzakere-lerde hiç beklenmedik güçlüklerle te-sadif edilmiştir. (Devamı 5 inci sayfa)

Gençlik bayrak koşusu

Bayrak bugün Amasya bölgese atletine veriliyor

Samsun (Hususi) — Ebedî Şef Atatürk'ün Anadolu'ya ayak bastıkları günün yıldönümü olan 19 Mayıs Spor ve Gençlik Bayramında. (Devamı 5 inci sayfa)

Millî Şefin İnönü harbini idare eyledikleri sırada içinde çalıştıkları bina

Ankara, 13 (Hususi) — Aziz İnkılabın idare eyledikleri sırada içinde çalıştıkları İnönü'deki evin satın alınması tamiri ve bu tarih ve mütevazı binanın bir müze haline nakli de mutasavverdir.

Kıyasıya para harcıyanlar Hüseyin Cahid Yalçın fikrini söylüyor

"Parayı bol ve kolay kazanan bir sınıf ona emniyetsizlik göstererek çılgınca sarfediyor,"

Gegen gün «Son Posta» nın (Hergün) sütununda mühim bir memleket davasına temas edildi.

Makale, memlekette memur güç geçinir ve eski orta halli aile yaşayışını gittikçe basitleştirmek zarur-etine kalırken kıyasıya para harcıyan bir sınıfın türediğini anlatıyor, harb halinden istifade edip nisbetsiz şekilde kazanan bu sınıfa mensub insanları bulmamız ve yakalarına yapışmamız lüzumunu ileri sürüyordu.

Hepimizi düşündüren bu mühim memleket meselesi etrafında tanınmış kalem sahipleri fikir adanlarımız arasında üç gündenberi açtığımız anket büyük bir alaka ile karşılandı. Bugün de anketimiz üstad Hüseyin Cahid Yalçın cevap veriyor.

● Hüseyin Cahid Yalçın'ın fikirleri:

«— Bugünkü iktisadî hayatta gerçekten bir gayritabiiğe göze çarpıyor. Bir taraftan tesadüfün sevki ile vücut bulan durum hiç hak ka- (Devamı 6 inci sayfa)

Hüseyin Cahid Yalçın'ın evinde çekilmiş bir resim

Hergün

**Aksi netice vermesi
Çok mümkün olan
Bir propaganda şekli**

Ekrem Uğaklıgil

İngiltereden ne vakit bir ses gelse ve kimin ağzından çıkarak gelse Rus Çarı birinci Aleksandrın tarihleşen meşhur cümlesini hatırlatır:

«Napolyon ile hiç bir zaman anlaşmayacağım, Avrupada ikimize birden yer yoktur!» diyen Rus imparatorunun bu cümlesi, denilebilir ki, söylendiğinden 130 yıl sonra dil ve hedef değiştirilerek Büyük Britanya imparatorluğu nun harb ilmi olmuş, «Almanya ile hiç bir zaman anlaşmayacağım» şeklini almıştır.

Harb zamanında kürsü ve radyo hükümetin emrindedir, onun fikrine tercüman olur, fakat kat'iyetle temin ediliyor ki, bu fikir, de bütün millet hükümetle birdir şiddet bahsinde hükümetten de ileri gitmektedir.

1917 yılında Londra kadımları Nelson anıtının önünde toplanarak:

«Sulh isteriz! diye bağırmaslardı. Bugün Nelson heykelinin önünde toplananlar geniş sosyalistlerdir ve hep bir ağızdan tekrarladıkları cümlede:

«İkinci cephe isteriz! cümlesi.

Almanya ile anlaşmazlık milli bir karar şeklinde tecelli etmiş görünüşte bu milli kararın filiyata nakledilmesinin bir şekli olmak lâzım.

İki üç ay evvel İngiliz hava kuvvetleri namına:

«Bir zaman gelecek ki, Almanya iki saatte bir bin bombardıman tavyaresi yolluyacağız» denilmiştir.

İki üç gün evvel,

«Üstünlüğü şimdiden almış bulunuyoruz. Almanyanın cephe gerisini yıkaacağız» teminatı verilirdi.

Kabul edelim ki, milli azim ile milli irade ancak bu derece kat'iyetle ifade edilebilir, propaganda da ancak bu derece geniş ölçüde yapılabilir.

Milli azim ile milli iradenin bu şekilde tecelli etmiş görünüşünün vereceği neticeleri gelecek günler gösterecektir, fakat propagandaya bu şekilde verilmesinin psikolojide uygun düşüp düşmediği üzerinde şimdiden düşünebiliriz.

Almanya yabancılara gazete girmez, Almanya yabancılara radyo neşriyatı dinlenmez, İngilizlerin Alman milletine istediklerini duyurmak için kullandıkları usul havadan propaganda kağıtları atmaştır.

Farz edelim ki, Alman milleti bu propaganda kağıtları vasıtasıyla İngilterede verilen demecileri tam olarak okumuş, kendi hakkında düşmanın ne düşündüğünü öğrenmiştir, bu vaziyette kendisi için münasib görülen istikbalin ne olabileceğini düşünmeyecek mi?

1914 dün İngiliz propagandası hedef olarak yalnız Alman propagandasını ele almış, «Alman milletinden hiç bir şey istenmediği» iddiasını kendisi için şaşmaz bir düstur yapmıştır.

Mademki, Alman milletinden hiç bir şey istenmiyordu, madem ki Alman milletinin hiç bir zarar görmesi ihtimali yoktu, o halde Alman milletinin kan dökmeye devam etmesinin ne lüzumu vardı? İşte Amerika cumhuriyeti bütün insanlara şamil ideal bir sulh prensibi yapmıştı, bu sulh prensibi üzerinde derhal silâhlar bırakılabilir.

1914 dün düşman propagandası aylarca ve yıllarca hep bu zemin üzerinde yürüdü ve memleket için de bulunan zavıf unsurlar vasıtasıyla hep bu kanaati yaymaya çalıştı. Neticede de muvaffak oldu.

Bu iyi bir usuldü, fakat nedense 1939 harbinde bu usulün tama-

Resimli Makale:

Kin bazan insana yenilmesi imkânsız bir kuvvet verir, bazan da insanın gözlerini kapayan bir mendil olur. İki zıddı yekdiğerinden ayıran mantık ölçüsünün varlığı veya yokluğudur.

Yalnız doğruyu, haklıyı ve mümkünü yapmak isteyen akıbetin den korkma, hiçbir zaman gözlerine mendil bağlanmayacak, önüne uçuşurum çıkmıyacaktır. Dostun olsa bile düşüncesini bilmiyenden kork.

Şehir Haberleri

**Hamlet ve Talât -
Peyami davasına
dün devam edildi**

Talâtın vekili, temyiz kararına itiraz etti ve mahkeme, avukatın tevsii tahkikat hakkındaki talebini yazılı olarak vermesi için talik edildi

Temyizden nakzen gelen Hamlet davasının duruşmasına Asliye 1 nci ceza mahkemesinde dün de devam edilmiştir. Çünkü celsede geçen hafta mahkemeye verilen karara tevfikkan bu dava, gene Temyizden nakzen gelmiş bulunan Talât Artemel - Peyami Safa davası ile tevhid olunmuştur.

Talât Artemel dünkü celsede hazır bulunamamış, söz alan vekili İhsan Mukbil Ben nakza itibâ edilip edilmemesi keyfiyeti etrafında, demistir ki:

«Bozma ilâmında Temyiz mahkemesinin istinad ettiği esbabi mucibe tamamile gayri varidirdir. Bu takdirde, muharrir tenkid kisvesi altında muhatabım rencide etmek gayesini güdebilir, vakar ve haysiyetine tecavüz edebilir ki, bunun ismine de tenkid mi diyeceğiz? Esasen, dava mevzuu olan yazının münhasıran tenkid maksadıyla yazılmadığı küll halinde teftikkinden de anlaşılır. Eski kararda ısrar edilmesinin taleb ederim.»

Peyami Safa ise nakza uyulmasını istiyerek, hâkime:

«Geçen muhakemenin sonunda hakkımda verilen mahkûmiyet kararını müteakib, Temyizin bu kararı nakzetmesini biz de temenni ederiz, demistiniz. Temyiz bu kararı bozdu. Hem de nasıl? Esastan usulî cihetten de değil. Nakız esbabı çok yerindedir.»

Demistir.

Mahkeme, Talât Artemelin vekili İhsan Mukbil Ben'in tevsii tahkikat hususunda taleblerini yazılı olarak mahkemeye tevdi için duruşmayı talik etmiştir.

men tersinin tutulmuş olduğunu gördük.

Hitler tek adamdır, yarın gidebilir, yerine yenisi gelecektir, bütün Almanyanı parçalamak lâzımdır; denildi; üstelik Rus orduları tarafından Avrupa ortalarına doğru bir cezalandırma yürütüğü yapılmaması tasavvurundan bahsedildi.

1914 Ağustosunun ortalarına doğru Alman imparatorunu garb cephesinden iki kolorduyu alarak bütün harbin en büyük hatasını yapmaya sevkeden sebep dar veya geniş bir Alman toprağının muvakkaten düşman işgali altına girmesi endişesi değildi, bu işgal kuvvetinin her vakit çekindiği bir kuvvet olmasıydı. Bu endişe bugün birçok sebeblerle azami hadini bulmuştur.

Düşüncenin başlangıç noktasına gelelim, bombalanacak, sonra parçalanacak; daha sonra da cezalandırma işgaline uğratılacak bir Almanya kendisini bütün bu akıbetlerden kurtaracağı kanaatinde bulunanlardan ayrılarak silâhlarını teslim eder mi?

Bize öyle geliyor ki, propagandanın bu şekli aksi netice verecektir.

Fırıncılar ekmekleri bir kaç gram eksik çıkararak un tasarruf ediyorlarmış

Dün vilâyette yapılan iki toplantıda belediye müfettişlerinin verdikleri raporlar gözden geçirildi. Fırıncıların karnesiz nasıl ekmek satabildikleri anlaşıldı

Dün vilâyette Vali ve Belediye Reisi Dr. Lütfi Kırdarın reisliğinde bir öğleden evvel ve diğeri öğleden sonra olmak üzere iki toplantı yapılmıştır.

Her iki toplantıda Vali Muavini Ahmed Kınık, Bölge İşe Müdürü Mümtaz Rek, Belediye İktisad Müdürü Saffet Sezen ve Toprak Ofisi Müdürü hazır bulunmuşlardır.

Toplantılarda bazı fırıncıların muhtelif şeklide yaptıkları ekmek suistimallerine aid Belediye müfettişleri tarafından verilen raporlar teftik ve müzakere edilmiştir.

Şehrimizdeki bütün fırınlar son bir ay içerisinde belediye müfettişleri tarafından en aşağı beşer defa teftiş ve kontrol edilmiştir. Bu teftişlerden öğrenildiğine göre, bazı fırıncılar Toprak Ofisi tarafından muayyen adedde ekmek için verilen un miktarından iki, üç gram tasarruf etmek suretile fazla ekmek çıkarmakta ve bilâhare bunları karnesiz olarak sat-

maktadırlar. Fırıncılar un tasarrufundan elde ettikleri bu ekmeklerin her birini karnesiz olarak muhtelif semtlerde 30-40 kuruşa kadar satmak suretile ayrıca milli koruma kanununa da aykırı hareketlerde bulunmaktadırlar.

Dünkü toplantıda tesbit edilen esaslara göre teftişler neticesinde üç defa suistimali görülen fırıncılara bir daha un verilmeyeceği gibi bunların milli koruma mahkemelerine sevkedilmek suretile şiddetle cezalandırılmaları da kararlaştırılmıştır.

**Prof. M. Şekib Tuncun
bugünkü konferansı**

Bugün saat 16 da Güzel San'atlar Akademisi konferans salonunda Üniversite Edebiyat Fakültesi felsefe profesörü Şekib Tunç tarafından «cemiyette san'atın rolü» hakkında bir konferans verilecektir.

Konferansa her arzu eden gelebilir.

Konservatuvarın son tarihî konseri

Konservatuvar icra heyeti Cumartesi günü akşamı Eminönü Halkevinde son bir tarihî konser verecektir. Bu konserte, şimdiye kadar verilen konserlerdeki belli başlı musiki üstadlarının seçme eserleri çalınacaktır. Bu münaasebetle Konservatuvar tarihî eserler konser heyetinin bir resmini neşrediyoruz.

**İSTER İNAN,
İSTER İNANMA!**

Pahalılıktan bahsediliyordu, Bir arkadaşımız gülererek dedi ki: «Canım çekti, tufandadır diye erik almağa kalktım. Satıcıya on kuruş uzattım, tarttı, verdi. Kese kağıdını alıp yola koyuldu.»

ğüm sırada paketin hafifliği garibime gitti, kâğıdı açtım ve hayretle ne gördüm biliyor musunuz? Küçük kese kağıdının içinde 5 tane erik vardı. Yani taneisi iki kuruş erik!

**İSTER İNAN
İSTER İNANMA!**

**Apartmanlarda
vasatî hararet
derecesi 20 olacak**

**Şehir Meclisi İlkteşinden
Nisan nihayetine kadar
apartmanların vasatî olarak bir derececi sühunette bulundurulmasını kabul etti**

Şehir Meclisi dün saat 15 te rels vekillerinden Faruki Derelinin reisliğinde toplanmıştır.

Geçen celseye ald zabıtların okunmasını müteakib ruzname de bulunan muhtelif maddelerin müzakeresi yapılmıştır.

Belediye intihabının 10 gün uzatılması hakkındaki riyaset divanı mazbatasını okunmuş ve kitifakla kabul edilmiştir. Billa-hare, 1941 yılına aid belediye bütçesinin tetkiki hesabı encümeni mazbatasını kabul edilmiştir. Bunu müteakib teshin usul ile ısıtılan binaların İlkteşinden Nisan nihayetine kadar vasatî derece sıcaklığında bulundurulması kararlaştırılmış ve celseye nihayet verilmiştir. Meclis bugün saat 15 de tekrar toplanacaktır.

**Yerli Mallar Pazarından aldığı eşyayı
stok yapan şebeke**

Sümerbank Yerli Mallar Pazarlarından muhtelif defalar eşya olarak stok yapan ve bunları gerek Anadolu'da ve gerekse şehir dahilinde gizlice ve yüksek fiatla satan bir şebeke yakalanmıştır. Şebeke mensublarından Hayım adında birinin Yerli Mallar Pazarlarından muhtelif defalar malla örtüsü, yatak çarşafı gibi mallar aldığı görülmüş ve halinden şüphe edilerek takib edilmiş, bunları nereye götürdüğü tesbit edilmiştir. Kendisinin takib edildiğini farketmeyen Hayım bir saat kadar sonra tekrar Yerli Mallar Pazarına gelmiş ve aynı cins maldan tekrar alırken cürmümeşud halinde yakalanmıştır. Alâkadarlar bu istifci şebekesi hakkında tahkikata devam etmektedirler.

**Tramvaylara arka sahanlıktan
binilip önden inilecek**

Tramvay idaresi halkın tramvaylara intizamla ve kolaylıkla inip binmesini temin maksadıyla bazı tedbirleri tekrar ele almağa karar vermiştir.

Bu cümleden olarak büyük durak yerlerinde yolcuların arabalara arka sahanlıktan binip, ön sahanlıktan inmesi mecburî tutulacaktır.

**Ankaradaki tayyare ihtifalına
şehrimizden giden hatib**

Aynı on beşinci günü Ankarada yapılacak olan hava şehidleri ihtifalinde Hava Kurumu genel merkezi namına söz söylemek üzere İstanbul Şehir Meclisi azasından hatib bayan Meliha Avni Ankaraya

Sebahtan Sabaha:

**Zavallı alimler,
Siz hâlâ kanserin
Mikrobunu araya
Durun!**

Burhan Cahid

Eski harblerin de kendine göre bir tâbiyesi, stratejisi varmış. Mahir kumandanlar düşmanı fena arazide harbe mecbur etmek için manevra çevirir, nehirleri ric'at yoluna almağa, sırtını dağlık araziye vermiye çalışır ve en mühim olarak da içecek su kaynaklarını kendi tarafında bırakır, düşmanın susuzluktan mecalsiz kalmasını temine uğraşmış. En büyük istilâ orduları bu manevralar sayesinde galebe çalmışlar. Muharebe arabası, fil sürüşü, mancınak takımı gibi harb vasıtaları da devrin topu, tankı ve zırhlı tümenleri olmak icab eder.

Bu ağır silâhlardan sonra gelen asıl ölümler de malûm, karı, kılıç, ok ve mızrak; bu silâhlarla cenkedenler muharib insan değil, sit kuzusu kesseler bir günde yüz cana kıyamazlar.

Bir de şu manzaraya bakın. Son sistem silâhlarla iki milyon insan yalnız bir cepheyi delmek için ileri atılırken havadan dalga dalga tayyareler, yerden saf saf tanklar, daha geriden batarya batarya toplar ateş saçıyor. Bu ölümlü sağınağı altında otomatik silâhlarla ileri fırlayan milyonlarca insan aynı vasıtalarla karşı koyan aynı kırat ve aynı miktarda insanın ateşle boğuşuyor. Bu da kâfi gelmiyor da şimdî bir de zehirli gazden bahsediliyor.

Harb kimyasının bu müthiş silâhi nesilleri tüketecek korkunç bir gazdır ki adına iperit derler. Teneffüs edenin ciğerlerini kurutur, dokunduğu insan etini kangren yararı haline getirir, gözlerini kör eder, ölümlü paklıktır!

Harbe kahramanlığı, feda-kârlığı hiçe indiren bu silâhlara karşı aynı vasıta ile müdafaa yapılacağı muhakkaktır. O halde sulh devirlerinde devletlerin astıde kafa ile, karşılıklı olarak kullanılmamaya söz verdikleri bu silâh da harekete geçerse beşer tarihini en korkunç ve iğrenç bir dönüm noktasına dayanmış olacaktır. Ondan sonra insanîyet, fazilet, feragat, kahramanlık gibi kelimeleri lügatlerden silip çıkarmak, ad cinayetleri hamiyet şeklinde görmek ve göstermek yanlış olmuycaktır.

İnsan zekâsı işledikçe, san'at zevki incelidikçe, hayat daha cazib, daha munis göründükçe muharebeler daha vahşiyane, hesablaşmalar daha cahillâne olmağa başlıyor.

Zavallı ilim, fen adamları, hâlâ kanserin mikrobunu aramaya çalışın. Mikrob insan ruhu denilen o habis benliğini tâ kendisidir!

Burhan Cahid

RADYO

PERŞEMBE 14/5/1942

7.30: Saat ayarı, 7.33: Karışık program (Pl.), 7.45: Ajans haberleri, 8: Karışık program (Pl.), 8.15/8.30: Evlat saati, 12.30: Saat ayarı, 12.33: Şarkı ve türküler, 12.45: Ajans haberleri, 13/13.30: Şarkı ve türküler, 18: Saat ayarı, 18.03: Çiğme fasıl, 19: (Dış politika icmal), 19.15: Dans müziği (Pl.), 19.30: Saat ayarı ve ajans haberleri, 19.45: Yurdüdan sesler, 20.15: Radyo gazetesi, 20.45: Hicaz makamından şarkılar, 21: Ziraat takvimi, 21.10: Koşma ve türküler, 21.30: (Kahramanlar saati), 21.45: Radyo senfonî orkestrası, 22.30: Saat ayarı, ajans haberleri ve borsalar.

İstanbul borsası

13/5/942 açılış - kapanış fiyatları

CEKLER

Açılış ve kapanış	
Londra	1 Sterlin 5.23
New York	100 Dolar 130.70
Cenevre	100 İsviçre Fr. 30.355
Madrid	100 Peçeta 12.89
Stokholm	100 İsveç Kr. 31.16
Bir altın lira	24.50
24 aylık bir gram külçe altın	473

Esham ve Tahvilât

% 7 924 Sivas - Erzurum I	19.85
% 7 941 Demiryolu I	20.50
Aslan çimento	14.15

TAKVİM		Mayıs	
Rumi senesi	14	Arabi senesi	1361
1868	Perşembe	1861	Hızır
Mayıs	Resmî senesi		
1	1942		9
GÜNEŞ		İMSAK	
S. D.	R. âhır	S. D.	S. D.
5 44	28	8 40	
00 26		07 22	
Öğle		Yatsı	
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
V. 10 17 06	20 19	22 08	
E. 4 52	8 48	12 -	1 50

ASYANIN İÇYÜZÜ

Bütün Japonyanın sahibi olan adam

Japon İmparatorunun hususiyetlerine aid çok meraklı malûmat
Çeviren: İbrahim Hoyi

— 8 —

Hirohito tenis ve golf oynar. Rivayete göre saray duvarlarının içinde dakikalarca uzanan bir golf sahası vardır. İmparatorun en sevdiği zevki endiği meşgale deniz biyolojisidir. Tanınmış biyologlar sık sık kendisini ziyaret ederlerse de, bu ziyaretler asla resmen ilân edilmez. Sarayın birçok odaları laboratuvar vazifesini görür, ve imparator mikroskobla çalışarak, gayet küçük varlıkları ve uzviyetleri tekkik eder, inceleyenken dünyanın en mes'ud adamıdır. Bu numuneleri bizzat kendisinin arayıp bulduğunu, topladığını katma-ya unutmuyalım. Birçok Japonlar gibi fotoğrafçılık da imparatorun bir başka meşgalesidir. Arasına atılmaktan hoşlanan Hirohito'nun beyaz atı Şirayuki (beyaz kar) pek meşhurdur.

İmparator umumiyetle sabahleyin saat altıda kalkar, ve gece de erkenden odasına çekilir, ne içki kullanır, ne de sigara içer. Çocukluğunda zayıf ve nahif bulunmasına rağmen sağlık durumunun iyi ve yerinde olduğu söylenir. Herkesin bildiği gibi gözleri yakından görmeyiz, miyopdur. Anlatırlar ki, imparator bir elbiseyi, hattâ iç çamaşırlarını hiç bir zaman iki kere üstüste giyemez. Üzerinden çıkarıldığı elbise ve çamaşırları daha küçük rübedeki memurlara, vilâyet idareci ve emsallerine verilir, ve bunlar gayet kıymetli hediyeler yerine geçer. İmparator bir merasime gitmek üzere saraydan ayrıldığı zaman kestane rengi bir oto-

mobile biner. Japonyada bu renk otomobiller yalnız hanedan ailesine tahsis edilmiştir. Başka herhangi bir kimse bu renkte bir taşıt kullanamaz. Kendisini korumak için çok sıkı ve aşırı derecede tedbirler alır. Sokaklar boşaltılır, yoldaki bütün binalar önceden inceye aranır, taranır.

İmparator çocukluğunda birçok mürebbiden ders almıştır. Bundan birisi Rus - Japon harbinde Pont Arthuru zapteden ve imparator Meji ölünce de bir sadakat nişanesi olmak üzere karısı ile birlikte kendisini öldüren General Nogidir. Bu suretle, imparator daha çocuk iken gayet dikkat çekilen Japon geleneği ile temasa getirilmiştir. Sonraları devrin en büyük kahramanı Amiral Togo, imparatora hocalık etmiştir. Bilindiğine göre imparator, talebelik hayatında büyük bir istidad göstermiş, daha on yaşına basmamış iken pek sevdiği, hayranı olduğu Ezobu taklid ederek masallar kalem almıştır. On bir yaşında hatıra defteri tutmaya başlayan imparator bu itiyad asla kaybolmamış, şimdi bile devam etmekte bulunmaktadır. On üç, on dört yaşlarında iken, Japon tarihinde kendisine en çok tesir eden zatın kim olduğu sorulduğu zaman, müstakbel imparator, bu zat Jaonları Moğol istilasından kurtarmak için canını feda edilmesini dileyen imparator Kameyamadır.. cevabın vermiştir. En beğendiği şiir olarak da şu mısraı okumuştur. Mealen tercüme edelim.

«Güneş ve ayın aydınlığı hatır gönül dinlemez, herkesin üzerinde aynı nispette parlarlar.»

İmparator 1921 de veliahd bulunduğunda, 2581 yıldanberi hiç bir Japon prensinin yapmadığı bir şeye cesaret ederek Avrupaya seyahate çıkmıştır. hareketi ilân olunca, Tokyolu yüz genç veliahd bu seyahatten vazgeçtiği takdirde Harakiri yapmaya hazır bulduklarını bildirmişlerse de, kendisi gene yoluna devam etmiştir.

İmparatorun belli başlı hasletleri arasında cesareti, sükûneti, ince duygulu, mantıklı oluşu; bilhassa ön safta gelmektedir. İmparator bugün bile derslerine devam etmektedir. San'at, iktisad, hayvanat, ecnebi edebiyatı gibi sahalarda ihtisas sahibi profesörler muntazam fasıllarla saraya gelmekte ve imparatora derslerini takrir etmektedirler.

İmparator yavaş yavaş halkla da temasa gelmekte, Japonlara kendisinin ulûhiyete mensub bir varlık olduğu kadar bir insan oğlu da olduğu fikri sindire sindire aşılmalıdır.

ŞAİR İMPARATOR:

Her yıl başında hanedan ailesi şiir dairesi yıllık şiir müsabakası sonuncusunu ilân eder ve kazanan şiirler büyük merasimle ve alenen halka okunur. Japon imparatorluğunun her tebeası, sınıf ve mevki ayrımı gözetilmeksizin, evvelce secilen bir konuya dair 31 hecelik TANKA bahirli bir şiirle bu müsabakalara iştirak edebilir.

İmparatorla, imparatorluk ailesi üyeleri müsabakalara girerek daima şiir yazarlarsa da, mükâfat almazlar. Zira onlar müsabaka harici olarak bu işe önayak olurlar. Merasimde ilk önce imparatorun şiiri, sonra da mükâfat kazananın eser okunur. Her yıl on yedi bin şiir müsabakaya girer. 1938 yılında ise şiir dairesine tam 30,000 şiir gönderilmişti. İmparator 1936 da aşağıdaki şiiri yazmıştı:

*Kiide Şino burnunu,
Ziyaret,
Ederken,
Bulutlar sürükleniyordu tâ...
Uzaklarda denizin üzerinde.*

1938 de de şu şiirini yaratmıştı:

*Huzur, sükûn vericidir,
Sabah mabed bahçesinde;
Umulur ki dünya durumları da,
Huzur, sükûn verici,
Olacaktır.*

Ve bu şiir, yer altından gelen bir fısıltı halinde bütün Japonyayı dolaştı. Bunun da hiç bir başka sebebi yoktu: Çünkü, imparator, harb olduğu için üzgündür. İmparator askerlerinin vurdularına dönmelerini istiyor, imparator, sulh, huzur, sükûn istiyor...

Gelenekten ötürü, imparator paraya el sürmemekle beraber, bir bakıma dünyanın en zengin ferdi olduğunda şüphe yoktur. Çünkü o Japonyanın sahibidir. Bütün ülkeye kendisindedir. Nisikim nazırlardan Uyebara, yazdığı «Japonyanın siyasi tekevvünü» adlı eserinde şöyle der: «Her şey imparatorun nebean eder. Her şey onda mündemictir. Japon toprağında ondan ayrı olan, kendisini müstakil sanan hiç bir şey yoktur. O imparatorluğun yegâne «SAHİBİ» idir.

Japon kanunları da aynı fikri benimsemekle beraber, buna kat'i yetle uyulmamaktadır. Japonya ormanlarından çoğu hanedan ailesinin mülküdür. Ziraate elverişli yerler nazari olarak kralın olmalarıyla beraber, gerçekte birçok toprak sahiplerinin malıdır. Eski devirlerde imparatorlar orta çağ eşrafına toprak bağışlar, onlar da bu toprakları köylülere, çiftçilere kiralarlardı. Denebilir ki Japonya (Devam 4/2 de)

GÖNÜLİŞLERİ

İki okuyucuma söylüyorum

Bay R. H. söylüyor:

«Evlüyüm, fakat karımı sevmiyorum, hiçbir zaman da sevmeyeceğimi görüyorum.

«Eski zamanlarda tanışmış olduğum bir kız var gönlüm onda, onun da bana meylî var, fakat karımdan ayrılmak imkân haricinde. Bu iki zıddı nasıl telif edebilirim?»

Bu sorunun müstahak olduğu cevab bir kadının ağzına hiç yakışmıyacak. Onun için susuyorum.

★

Bayan Leylâ soruyor:

«Sevgi yaşla mıdır?»

Elbette hayır, demek lâzım.

Fakat bu sorunun bir başlangıcı var, bayan Leylâyı sarı kâğıd üzerine dört sahife doldurmuş sevkiyet başlangıcı benim bilinem kaç tarihli Son Postada çıkmış olan bir fikramdır.

Üç çocuklu, 35 yaşına gelmiş bir kadını bir sergüzeşt arifesinde doğru yola sevk etmek istemişim. Bu yaşta bir kadın yaşlı sayılabilir, demişim. Bu sözüm de bayan Leylâyı kızdırmış. Kalemi ele almağa sevk etmiş.

Fikri tavzih etmek lâzım:

«Sevgi yaşla mıdır?»
aşında, üç çocuk annesi bir kadın yabancı bir erkek için daima (Devamı 4/2 de)

«Son Posta»nın bulmacası: 28-(10)

Bunlardan 30 tanesini hallederek bir arada vullayan her okuyucumuza bir hediye takdim edeceğiz

Soldan sağa:

- 1 — Bugünün hava-ar hakimi olan insan (9).
- 2 — Bir emir (3), Şaka (6).
- 3 — Dinlenmek (5), Bir sarf tabiri (4).
- 4 — Rey (3), Bir eserin küçültülmüşü (5).
- 5 — Vücudu muzda bulunur (3), Comi edatı (3).
- 6 — Boyun akisi (2), Bir erkek ismi (4).
- 7 — Nola (2).
- 8 — Muhabbet, Sevda (3), Bir kadın ismi (4).
- 9 — Yarı öbim (4).
- 10 — Ozan (4), Mahsus (3).

Yukarıdan aşağıya:

- 1 — Türkün öz diyarı (5), Para dağı (4).
- 2 — Mehek, düzen (4).
- 3 — Bir hakaret nidası (4), Elit (5).

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

- 5 — Bir rakam (10).
- 6 — Ters san'at (2), Mükemmec (3).
- 7 — Entarinin bir kısmı (4), Sonuna bir «Z» gelirse pis bir hayvan olur (4).
- 8 — Karadeniz sahilinde bir iskelenin halkı (6), Avuç içinde bulunur (2).
- 9 — Söz (5), Rabat edatı (2).
- 10 — Bir gıda maddesi (2), Bir erkek ismi (4).

PATRONA HALİL

— ... Ses çıkarmadılar, bostancıbaşının sadrazamın karşısında yeri kapaklandığını gördüler. İbrahim Paşa başı göğsü üzerine düşük olarak düşünceli düşünceli ayrıldı, mermer direkler arasından harem kapısına doğru ilerledi. Bostancıbaşı geriye döndü, bir lâhza duraldıktan sonra bostancılar odasına doğru yürümeğe başladı.

Şeyhislâm Cevher ağa ile Gani Efendiye elile durmalarını işaret ederek ilerledi. Bostancıbaşı ayak sesi işitince durup dikkatli dikkatli baktı. Yarı aydınlıkta şeyhislâmın sesi akıslendi:

— Baka bostancıbaşı ağa oğlum, az durur musuz?

Bostancıbaşı kalın bir sütun altında durdu. Davul gibi sarığı ile müfti efendinin sallana sallana kendisine doğru geldiğini görünce topardı, seğirdi Abdullah Efendinin elini öptü. Şeyhislâm durgun ve endişeli bir sesle sordu:

— Baka ağa oğlum, Zülâli Hasan Efendiyi siz mi tevkif edip sarayı hümayuna isal eylediniz?

Bostancı sarardı. Sadrazamla aralarında geçen gizli işin şeyhislâm tarafından nasıl olup da öğrenilmiş olduğuna hayret etti:

— Zülâli Efendi işinden malûmatımız yoktur efendi hazretleri.

Şeyhislâm bostancıbaşının yüzüne dikkatli dikkatli baktı:

— Çok sev, ya siz Floryaya gitmediniz mi?

Bostancı omuzlarını kaldırdı:

— Cenabı şerifinizi iğfal etmişler sultanım. Sarayı hümayundan taşra çıkmış değildik.

— Ya Topkapı haricinde efendiyi çevirip bunda getirmediğiniz mi?

— Yok efendim yok. Cenabınız sehveylersiz. Âdem âderne benzemez mi?

— ...

Bostancıbaşı bir ayak evvel savuşmak istediği için eğilip bir daha şeyhislâmın elini öptü: «Saray bostancılarını acele silâhlendirip bahçe kapılarına yerleştireceği için izin istedi». Abdullah Efendi:

— Hasbinallah.. diye murlana

murlana geriye döndü. Ya bu iş de bir yanlışlık vardı, yahud zavallı Zülâli hoca güzel ve yosma «halileciğinden» oduğu gibi tatlacanından da edilmişti.

Abdülğani Efendi kuytu bir köşede şeyhislâmın gelmesini bekliyordu. Abdullah Efendinin bostancıbaşından da uygun bir haber alamadığını öğrenince tehdid etti:

— Size al eylerler efendi hazretleri. Şu saat padişaha varup şek ve eylemezsiz elbet Etmeydânına döneriz ve elbet «şeyhislâm efendi bubanız tegafül eyler bildüğünüz gibi icra edilen» deruz.

Şeyhislâm başını eğip ses çıkarmadı. Burada araya Cevher ağa girdi, «saray bodrumlarını birlikte aramayı» teklif etti. Eğer Zülâli Efendiyi bulacak olurlarsa gelip şeyhislâma haber verecekler, o da o zaman göğsünü gere gere

Sultan Ahmède gidip «İbrahim Paşanın ülemai kirama dahi» zulmeylemeğe iqtisar ettiğini söyleyecekti. Şeyhislâmı bostancılar kokuşu önüne kadar götürdüler. Cevher ağa kapı önünde durup efendinin elini öptü:

— Teşrif buyurun sultanım, elbet geç kalmaz, çabuk döneriz.

Şeyhislâm korkuyordu:

— Ayrıca haseki ağalardan da hi tahkik edilen ağa hazretleri oğlum.

Dedi, bostancılar odasına girdi. Abdülğani Efendi ile Cevher ağa dışarıda kaldılar. Zülâli Efendi meselesini Arab da merak ediyordu. Hocanın saraya getirilip hapsedildiğine göre boğlup Saray burnundan denize atılması, yahud ceâdâda teslim edilmek üzere aşâğıda «bodruma» tikiilmesi lâzımdı. (Arkası var)

İstanbul Gümrükleri Baş nüdürlüğünden:

İstanbulda Cibalide 106/108 sayılı mağazada Turanyağ fabrikası sahibi İken halen adresi meçhul bulunan Rifat İhsan ve ortaklarına:

Yağ fabrikasının 1931 mali yılı imalatına sarfedilmek üzere gümrük vesair resimlerden muafet verilen ve fakat 1.6.1932 tarihine devrolunan 111.360 kilo kopra, 1370 kilo tasfiye toprağı, 210 kilo kauruafa, 7739 kilo triklaretileninin senesi zarfında işlenmiş ve 1.6.1932 tarihine devrettirilmiş olduğu anlaşıldığından bunlara aîd resim ve vergilerin tahsili İktisad Vekâletinden bildirilmiştir.

Resim ve vergilerin tutarı bulunan «4358» İtra 70 kuruşun 1723 sayılı kanun hükmü ile 30 gün zarfında veznemize yatırılması, aksi halde Tahsilî Emval Kanunu hükümlerine göre haklarımızda tahabat yapılacak tebliğ yerine kalın olmak üzere ilân olunur. (5512)

Karar Hulâsasıdır

C 42/794

Millî Koruma kanununa muhalefetten Sarıyerde Ortacesme caddesinde bakkalık ticaretille meşgul Mehmed oğlu Saifî hakkında İstanbul asliye ikinci ceza mahkemesinde tetayya eden mahkemesi neticesinde suçlunun fiili sabit olduğundan Millî Koruma kanununun 31.59 uncu maddeleri muclbince yirmi beş lira para cezası ödenmesine ve yedi gün müddetle dükkânının kapatılmasına ve hükmî kat'îleştiğinde üçüncü suçluya aîd olmak üzere karar hulâsasının Son Posta gazetesinde neşredilmesine 14.1.1942 tarihinde karar verildi. (5477)

Devlet Demiryolları İşletme U. M. de

Samsun - Çarşamba kısmında seyahat edecek yolcuların beraberinde götürcekleri parça halindeki eşyalarına mahsus S.S./2 No. lu tarifinin ücretleri değiştirilmiştir. Yeni ücretler 10.6.1942 tarihinden itibaren tablik edilecektir. Faziya tafsilât için istasyonlara müracaat edilmelidir. «3395» «5469»

Bulmacalarımız

9 uncu devre bulmacalarını doğru halledip hediye kazanan okuyucularımızın isimleri

Kalemile birlikte birer not defteri kazananlar

(Dünkü nüshadan devam)

25 — Adapazarı icra memuru Kemal Dirim.

26 — Adapazarı, Mecidiye mahallesi inhisarlar karşısında numara 37 R. Erman.

27 — Bolu, asliye hukuk hâkimi oğlu Faruk Erel.

28 — Kütahya, askeri posta numara 9203 Paris Drk. binbaşı Kadri Gökşen.

29 — Samsun, 19 Mayıs mahallesi Gazi caddesi numara 95 Sevim Yüngül.

30 — Adapazarı, Semereiller mahallesi, Sıraçlar sokak numara 25 Adile Özbay.

Zarif birer albüm kazananlar

31 — Kütahya, askeri posta numara 9204 teğmen Muzafer İnal.

32 — Galatasaray İyesi idare âniri Nure'tin Atak.

33 — İstanbul erkek İyesi İen B. Suad Gürelli.

34 — Kuvvuncuk, Çarşı caddesi numara 48 Hâmet Doğanay.

35 — Kumkapı, Küçükayasofya M.h. medpaşa sokak numara 17 Sabahattin Alpan.

36 — Anadoluhisarı, 34 üncü ilk okul 279 Sevim.

37 — Kabataş Sedüsti Karabali sokak 36 numara Kâmil.

38 — Fa'ih, Pevzipaşa caddesi numara 15, beşinci daire Taylan Karsan.

39 — Şişli, Rumeli caddesi 50 numara Hasan Dağlı.

40 — Üniversite Tıp Fakültesi talebesinden Selim Aydın.

41 — Bandırma, birinci okul sınıf 3. numara 217 Nezîhe Tunayazıcı.

42 — İzmit, orta okul sınıf 3.C numara 576 Erdöğan Tekes.

43 — Cağaloğlu, Orhanbey apartmanı numara 1. Büleend.

44 — Ankara, Enstitü. Enstitü caddesi Müvazî sokak numara 2, Güner Toğay.

45 — Sarıyer, Postahane karşısı, numara 30. Eren.

46 — Ankara, şeker şirketi personel şefi Hâmi Arno.

47 — Adana, Malatya mensucat fabrikası direktörü oğlu Tahîr Tezean.

(Arkası var)

Küçük Hanımefendi

Nakleden: Muazzez Tahsin Berkand

Fakat ben sana karşı değil, vaktiyle, bir köy evinde, fena şartlar altında tanıdığım kadına karşı suç işledim. Seni ise görür görmez sevdim. Belki de sözlerim sende büyük bir aksülâmel yaratır, bana daha çok düşman olursun. Hakikat budur Neriman, seni sevdim ve seviyorum. Bu büyük saadeti kalbimde, bütün varlığımdaya hisseder etmez sana yaklaşmak için elimden gelen her şeyi yaptım.

Genç kadın kocasının büyük bir ateş ve heyecanla söylediği bu telâşlı sözleri hayretle karışık bir çekingenlikle dinliyor, verecek cevap bulamıyordu. Ömer onun bu yarı şaşkınlığından istifade ederek devam etti:

— Geçen gün dayımın yanında sana çok çirkin sözler söylemiştim Neriman. Bunlar için de senden af dilemek istiyorum. Vereceğin bütün cezalara razı olacağım; fakat beni affet yavrum.

Neriman hafifçe müstehzi bir tavırla cevap verdi:

— Filhakika sizin gibi bir adamın ağzından o sözleri beklemezdim. Karınızı bugüne kadar pek fazla şmartınız Ömer Bey.

— Ben karımı tanımıyordum. Biraz evvel de söyledim, onu bir gün fena şartlar içinde görmüşüm.

— Onu tanımak istemediniz.

— Ben o zaman evlenmek istemiyordum. Beni arzularım ve prensiplerim haricine çıkardılar, beni adeta zorla ve cebirle nikâh adılar.

Neriman bu defa açıkça alay etti:

— Zorla ve cebirle evlenecek kadar genç değildiniz.

Ömer bu müstehzi tavırları, bu meydan okuyan bakışları, büyük bir helecanla takip ediyordu. Neriman ne söylese haklı idi. Bir defa bunu teslim ettikten sonra öfkelenmesine imkân ve ihtimal olamazdı. Bunun için tatlı ve müstakîl bir sesle cevap verdi:

— Bazı vak'alar insanları yolumdan çeviriyor yavrum... Ya siz sana şunu bütün şeref ve namusumla temin edebilirim Neriman; o gün senin yerinde herhangi bir kadın olsa idi benim rafımdan aynı kaba ve şiddetle muameleye maruz kalacaktı, o da yüzüne bakmadan çekilip gidecektim.

Bu itiraf genç kadını sarsmadı. Aynı alaycı tavrını muhafaza etti:

— Bu mu? Bana lâyük gördüğünüz karı bu mudur? Bununla beni nikâhladınız?

Ömer hafifçe kızarmaktan kendini menedemedi.

— Evet, bunları ve daha birçok hezeyanlar söyledim. İnkâr etmiyorum. Hattâ, hemen cesaretini toplayıp kaçmasaydım kına bile daha neler yapacaktım. Benim zamanki samimi duygularımın tarafına bırakılsak bile, kendimi solumuş olduğumu unutamazdım. Düğün bir kere, Gelgeçzade Ömer para uğruna ismini, hürr'yetini hayatını satıyordu. Bunun ne mahşîş bir facia olduğunu takdir ediyor musun? Utançtan, azabdan harab bir halde idim. Sana bugün her şeyi açıkça ve doğru olarak söylüyorum Neriman ve ben teselli veren biricik his şu idi: Ben tirab çeken zavallı bir kızcağızım zalim eller elinden kurtarmak için Neriman ağır, durgun bir sesle cevap verdi:

— Evet, hakkınız var. Beni mahşîş bir işkenceden kurtardınız.

— Neriman, o zamanki hislerimi tahlil etmek istemiyorum artık. Lüzumsuz bir şey olur. Fakat sana yalnız şunu söylemekliğim müsaade et: O zaman sen de bir izdivacı bir pazarlık gibi kabul etmiştin. Sakın bu dediklerimden hususî bir maksad var zannetme. Sen cocuktun, ben koskoca adamdım. Elbette ki sana karşı kaba hatliyim, çok kabahatliyim.

(Arkası var)

Suikasd davası

(Başarılı 1 inci sayfada)

ve hüviyet varakasını yanında taşıyarak göstermeğe mecbur olduğu keyfiyetinin kendisine anlatıldığı bildirilmekte idi. Aynı ce vabda, Ankarada vukua gelen bomba hâdisesinde medhaldar olduğu anlaşılan aynı konsoloshane memurlarından Pavlofun yerine bir aralık şoför İvanın yakalanması ve sonra Pavlof olmadığı anlaşılarak bırakılması gibi bir hâdisenin asla vukubulmadığı da işaret olunmakta idi.

Emniyet Müdürünün cevabı okunduktan sonra Pavlof sordu:

— Tezkerede benim konsoloshane de memur olduğum daha evvel tesbit edilmiştir, deniyor. Hangi tarihte tesbit edilmiştir. Öğrenmek istiyorum.

Reis — Tezkerede bu işe dair sarahat yok.

Kornilof — Bu ifadeden şunu anlıyorum, yani suikasd teşebbüsünden evvel Pavlofun konsoloshane de memur olduğu tesbit edilmiştir.

Reis — Pekâlâ.

Kornilof — Lâkin cevabın bir daha okunmasını rica ediyorum.

Cevabın muayyen bir kısmı tekrar okundu ve Kornilof Asmalı-mescid mevkiinin neresi olduğunun tesbitini istedi ve bu sualınm zapta geçirilmesini diledi.

Reis bu mevkiin neresi olduğunu kendisini ziyaret eden Sovyet sefarethanesi memurlarından ve diğer ziyaretçilerinden öğrenebileceğini bildirdi.

Müteakiben bavullar hakkında Adapazarında evvelce tutulmuş ve zabıtada kalmış zabıt okundu. Bu zıttta Celâl Şen, Celâl Şenin kardeşi Ziya Şen ve Bergüzar Şenin ifadeleri vardı. Bu ifadelerden sonra bu defa Adapazarı soru hâkiminden gelen cevap okunmağa başlandı.

Emanet bavul

Evvelâ Celâl Şenkardeşin ifadesi okundu. Celâl, Türkiye muhacir sıfatıyla geldiğini, iskân hakkını istemiyerek ve Türk tabiiyetini alarak Adapazarına yerleştiğini, orada evlendiğini, geldiği zaman yanında bulunan 7 bin lirasının

şimdi 20.000 lira olduğunu söylüyordu. Celâl ifadesine şöyle devam ediyordu:

— Süleyman bir gün Adapazarına gelerek dükkânıma uğradı. Şenkardeş mağazası burası mı? diye sordu. Evet cevabını verdim. Süleyman sizde emanet bir bavul vardır, dedi. Ben de müsbet cevab verdim.

Yengem Piriştineden gelirken yanında bir bavul getirmişti. Bavul boş olduğu için içine eşyasını koymuştum. Yengem, eşyalarını çıkardıktan sonra boş bavulu Süleymana göndermek üzere bana vermişti. Ben de 15 gün sonra İstanbulla gittim. Bavulu vermek için Süleymanı aradım. Onu bulamayınca bavulu tekrar Adapazarına geri getirdim.

Sonra Süleyman Adapazarına geldi. Bavulu kendisine verdim ve:

— Bu bavula niçin bu kadar ehemmiyet veriyorsun, diye sordum.

— Bavul hatıradır da onun için cevabını verdi ve bavulu benden alarak gitti.

Pavlof, Celâl'in yengesinin hangi tarihte Piriştineye gittiğini sordu.

Celâl ifadesinde ilk ifadesinin 22 Mart 1941 tarihinde alınmış olduğunu ve yengesinin bu tarihten üç sene evvel gittiğini söylüyor ve yengesi Bergüzarın dört sene evvel Piriştineye gittiği meydana çıkıyordu.

Celâl'in ifadesinde bavulun yengesine kimin tarafından verildiğine dair bir kayıt yoktur.

Müteakiben Ziya Şenkardeşin ifadesi okundu.

Ziya, bunda kendi hayatına aid noktaları anlattıktan sonra karısının Piriştineden İstanbulla gelirken beraberinde bir bavul getirmiş olduğunu, bu bavulu İstanbulla giderken Süleymana teslim etmek üzere biraderine verdiğini anlatıyor ve şöyle devam ediyor:

— Kardeşim İstanbuldan tekrar bavulu Adapazarına getirdi. Çünkü İstanbulda teslim edeceği ada-

mı bulamamıştı. Süleyman sonra Adapazarına gelerek bavulu aldı.

Pavlofla Kornilof bu ifadeler okunurken, mütemadiyen not alıyorlardı.

Reis kendilerine bu ifadelere karşı bir diyecekleri olup olmadığını sordu. İki Rus maznun bir diyecekleri olmadığı cevabını verdiler.

Bundan sonra bavulu getirmiş olan Bergüzarın ifadesi okundu. Bergüzar ifadesinde, Türkiye geldiğini ve Adapazarında yerleştiklerini söyledikten sonra 6 B. rinciteşrin 938 de Piriştineye tebdil hava için gittiğini, üç sene sonra döndüğü zaman kardeşi Kahramanın, Taksimde berber Süleymana vermek üzere kendisine boş bir bavul verdiğini kaydediyordu. Bergüzar şöyle devam ediyordu:

— Kardeşim bu bavulu bana verirken, bu bavulu verdiğim adrese gönderirsiniz. İsterse Süleyman gelir, kendisi alır, demişti.

Bunu müteakib Bergüzarın Adapazarı mahkemesinde istinabe suretile alınan ifadesi okundu. Burada da Bergüzar aynı şeyleri tekrar ve teyid etmekteydi. Daha sonra Celâl Şenkardeşlerin verdikleri ifadeleri okundu. Bunlar da aynı şeyleri tekrar etmekteydiler.

Bu ifadeler hakkında Süleymana ne diyeceği soruldu. Süleyman, bir diyeceği olmadığını, şahidlerin doğru şahadet ettiklerini söyledi ve bavulun içinde bir takım çamaşırlar olduğunu düşünerek Adapazarına kadar gittiğini ilâve etti.

Pavlofun bir suali

Bunun üzerine Pavlof söz istedi ve Süleymandan Niyazinin hangi tarihte İstanbulla geldiğini sordu. Süleyman, 939 senesi Ağustosunun sonlarına doğru geldi cevabını verdi.

Avukat reise hitâben:

— Efendim, Süleyman yanılıyor. Eski ifadesinde 938 senesinde geldi diyordu. Bir yanlışlık olmasın.

Süleyman ayağa kalkarak:

— Gayet iyi hatırlıyorum efendim.

Niyazi İstanbulla 939 da gelmiştir.

Diye tekrar etti. Müddeiumumî muavini Kemal Bora da aynı fikri tekrar ederek Süleymanın 939 senesinde Türkiyeye geldiğini ve binaenaleyh bu tarihten evvel yani 938 de Niyazinin İstanbulla gelmeyeceğini bildirdi.

Kornilofun suali üzerine Celâl Şenkardeşin şahadetinde söylediği gibi bu bavulu Süleymanın, hakikaten bir hatıra olarak sakladığını, şahid Celâl'e söyleyip söylemediğini sordu. Süleyman ben bir şey bilmiyorum, dedi. Diğer maznunlar da bu ifadelere bir diyecekleri olmadıklarını söylediler.

Avukatın sözleri

Bu sırada Abdurrahmanın avukatı Şakir Ziya söz istedi.

Geçen celsede Yugoslav konsolosumuzun Abdurrahman hakkına verdiği rapora aid bazı izahlarda bulundu. Konsolosun Abdurrahmanın komünistlik tahrîkâtı yaptığı, Boğazları bol keseden Sovyetlere bırakmak istediği yolundaki sözlerin yersiz olduğunu ve bu sözlerin hukuî bir ehemmiyeti bulunmadığını ifade etti. Pavlofa dönerek:

— Eğer bir daha işi şahsiyete döker, hakkımızda kötü lisan kullanırsa hakkında takibat yapılmasını istiyeyim. Tarafımızdan bir ihbar yapılmasını rica ediyorum. diyerek sözlerine şöyle devam etti:

— Kornilofun ifadesine göre Pavlofun yazısı okunamamaktadır ve bu zatın bir muharrir veya ilim adamı olduğu hakkındaki sözlerinin hepsi yalandır. Son beş senelik Sovyet neşriyatını takip ettim. Bu adamın en ufak bir hikâye kitabı dahi yoktur. O bir tarih araştırmacı veya müellif olmaktan ziyade seflerinden aldıkları emirleri yerine getiren basit bir adamdır.

Pavlof ayağa kalkarak:

— İki ricam var. Birisi yani evrakın okunması diğeri de avukatın soracağı bazı suallere cevap vermesi hakkındadır.

Reis, tercüman vasıtasıyla okun-

masını istediğin evrak hangisidir diye sordu.

— Abdurrahmanın İstanbul zabıtasından 28 Şubat 942 de verdiği ifadelerden bazı kısımların okunmasını istiyorum.

— Bunları tercüme ettirerek almadın mı?

— Bu tercümeleri aldım. Fakat bunda bazı mübâyenetler vardır.

Müddeiumumî muavini Kemal Bora 28 tarihli ifadede Abdurrahman, benim fotoğrafımı gösterdiğini ve ilk defa olarak 1 Mart tarihinde Ankarada gösterildiğini söylüyor. Halbuki İstanbul polisi, Abdurrahmana benim fotoğrafımın gösterildiğini bildiriyor. Aradaki bu fark, şahid manav Enverin ve arkadaşının beni son günlerde gördükleri ve fotoğrafımdan tanıdığı hakkındaki sözlerinin yalan olduğunu anlatacaktır.

28 Şubat tarihli ifade

— Bunlar müdafaaya aid şeylerdir. O vakit söylersiniz.

— Ceza muhakemeleri usulü kanunu duruşma esnasında bazı evrakı okutmak salâhiyetini bize veriyor.

— Okunmayan hangi evrak vardır?

— 28 Şubat tarihli Abdurrahmanın ifadesi okunmamıştır.

— Peki, bunlar size tercüme edildi ya.

— Edildi. Fakat bu evrakın burada okunması iddia makamının yaptığı beyanatı tekbiz edecektir.

— Biz esasen her evrakı ayrı ayrı okuyacağız. Burada okutarak vaktimizi almakta ne mana var? Müdafaanızda müddeiumumî şöyle söylemiştir, halbuki bu ifade bunun aksini gösteriyor diye her şeyi uzun uzun anlatabilirsiniz.

Pavlof ellerini göğsüne koyarak:

— Eğer bu talebim kanunî ise, lütfen kabul ediniz, kanunî değilse sözlerimi geri alıyorum, dedi ve bu sözler aynen zapta geçti. Pavlof ayakta sözlerine devam ederek:

— Bu ifadenin tercümesini aldım. Bunun gibi polis enstitüsü profesörü Kayyönün verdiği bir

raporun da tercümesini aldım. Fakat bu rapor ve bu ifadeler burada okunmamıştır. Raporda infilâk yeri ile Von Papen arasındaki mesafe tesbit edilmemiştir.

Reis müdahale ederek:

— Biz, raporun tamamının okunmasını istemiyorsun diye zapta geçtik. Daha sonra senin kalkıp ta şu kısım böyle, bu kısım böyle demende ne mana var?

Pavlofun istekleri

Pavlof:

— Hepsini okursanız minnettarız olurum.

— Başka bir diyeceğin var mı?

— Raporu okuyup ta anlamadığım şeyler var.

— Bunu anladık. Başka diyeceğin var mı?

— Millî müdafa fen san'atlar heyeti azasından iki albay tarafından hazırlanan raporun okunmasını da istiyorum.

— Tercümesini almadınız mı?

— Kaydettim, tercümesi de var.

— Başka?

— Tıbbî adli ile profesör Kayyö tarafından verilen raporda ölen adamın midesinde ameliyat yapıldığı hakkında kayıtlar vardır. Bunun da okunmasını istiyorum.

— Tercümesini aldınız mı?

— Hülâsasını aldım.

— Başka bir diyeceğiniz var mı?

— Muhakeme zabıtnamelerinin bazı yerlerinin de okunmasını taleb ediyorum.

— Bunlar nelerdir?

— Dosya 6, sayfa 3, satır 15 deki benim ifadem yanlıştır. Ben, «Yugoslav komünisti olan bu adamlar, Sovyetler Birliğine karşı hürmet ediyorlar» demedim. Ben, «Yugoslav komünist maskesi altında bu adamlar Sovyetler Birliğine karşı hareket ediyorlar. Yarın Halk Fırkası mensubu olduklarını söyleyerek Türkiye Cumhuriyeti aleyhine hareket edebilirler. Bunların bu maskelerinin mahkeme tarafından kaldırılacağını ümid ediyorum» dedim.

İkinci nokta sudur: Zabıt varakasının 55 ve 56 ncı sayfalarında ki şu noktalar da yanlıştır. Ben,

(Devamı 6 ncı sayfada)

Memleket Haberleri

Karabükte

İki demiryolu amelesi vagonet altında kalarak paraçalandı, hayatları tehlikede

Karabük (Hususi) — Zonguldak Karabük demiryolu üzerinde Cildikistik istasyonu ile Hanköy arasında Devlet Demiryolları ameleleri çavuşlarından İbrahim ile gene demiryolları bekçilerinden Ahmed Sertkaya bir vagoneti rampadan indirirken karşıdan bir trenin gelmekte olduğunu görmüşler ve süratle ilerlemekte olan vagoneti durdurmak istemişlerse de buna muvaffak olamıyarak ikisi de vagonetin altında kalmış ve vücudlarının muhtelif yerlerinden yaralanmışlardır. Trenle Karabüke getirilip hastaneye yatırılan kazazedelerden İbrahim'in yarası ağır olup vaziyeti tehlikelidir. Müddeiumumîlik ve emniyet hâdiseye derhal vaziyet etmiş ve tahkikata başlamıştır.

Trende ölen bir köylü

Çerkeşin Eskipazar nahiyesine bağlı Yeşiller köyünden 26 yaşında Mustafa oğlu Hakkı isiminde bir şahıs Zonguldaktan Karabüke gelirken trende ölmüştür. Ölümü şüpheli görüldüğünden müddeiumumî Emin'in huzurunda Karabük Demir Çelik hastanesinde başhekim ve operatör Tevfik Menemencioğlu tarafından yapılan otopsi neticesinde Hakkı'nın ecelile öldüğü anlaşılmış ve ölünün defnine ruhsat verilmştir.

Cenub şehirleri ehli hayvanlar sergileri

Adana (Hususi) — Cenub şehirleri ehli hayvanlar sergisi 17 Mayıs'ta Antakyada açılacaktır. Sergiye bütün cenub bölgelerinden hayvanlar iştirak edecektir.

İskenderun belediye reisi istifa etti

Adana (Hususi) — İskenderun Belediye Reisi Abdurrahman Mor-saloğlu istifa etmiştir. Yeni belediye seçimi yakında yapılacaktır.

Balıkesir topraklarında ekim çok iyi

Zamanında bereketli yağmurların düşmesi çiftçiyi çok memnun etti, Köylerde tavuk istasyonları yapıldı

Balıkesir (Hususi) — Bu sene ekim durumu geçen sene den yüzde elli fazladır. Yazlık zeriya da ehemmiyet verilmiştir. Patates ekimine müsaid olan muntakalara vaktinde tohum tevzi edilmiştir. Mısır ziraati de mucibi memnuniyettir. Yağan mevsim yağmurları vilâyetin her tarafında çok vaktinde yağmıştır.

Başvekilimizin zirai seferberlik hakkında aldıkları kararları halkımız seve seve tatbik etmektedir.

Bu sene iki tane boğa - aygır istasyonu yapılmaktadır. Büyük baş hayvan cinsinin ıslahına lüzumlu olan bu işle beraber tavuk cinsinin düzgünlenmesini temin için kaza, nahiyeye ve büyük köylerde tavuk istasyonları yaptırılmıştır.

Zeytin bölgesinde de fenni şartlara uygun olarak ağaçlar bakılmakta, aşılarda yapılmaktadır.

Ödemiş - Tire yolunda bir çocuk tren altında can verdi

İzmir (Hususi) — Evvelki gün Ödemiş'ten Tireye gelmekte olan Ödemiş posta treni Molla mevkiinde hat kenarında oynamakta olan Mustafa kızı 2 yaşında Keriman Sarıhana çarpmış, yavrucuğu ağır surette yaralamıştır. Zavallı yavru, hastaneye kaldırılacağı bir sırada gözlerini hayata kapamıştır.

Makinist İbrahim oğlu Aziz hakkında Tire müddeiumumîliğince tahkikata girişilmiştir.

Balıkesirde

Vilâyette muhtelif çalışmalar hızla devam ediyor, yol inşaatına önem veriliyor, bu yıl san'at akullarının inşasına başlanacak

Balıkesir (Hususi) — Verimli çalışmalar ile kendisini İzmir ve Muğla muhitine tanıtmış bulunan Vali Recai Güreli Balıkesirde iki senedenberi yapılan ve beş senelik programa uyan çalışmalar hakkında da izahatta bulunmuştur.

Vilâyetin işe işleri devletçe kabul edilen esaslara göre çok düzgündür. Halk ihtiyaçlarını kolaylıkla temin etmektedir.

Yiyecek işlerinden maada vilâyet halkının giyecek istekleri de pek kısa bir zamanda normal hale konacaktır.

Sümerbank burada da bir yerli mallar pazarı açacaktır. Bina temin edilmiştir.

Vilâyetin umumî yolları en uzak yerlere kadar şose olarak bağlanmıştır. Bütün şoseler tamiratı mütemadiye ile düzgünlüğünü muhafaza etmektedir. Sındırgı - Akhisar yolu bu sene tamamlanacaktır.

Arsaları vilâyetten ayrılan yerlerde bu sene erkek ve kız sanat okulları inşasına başlanacaktır. Maarif Vekâleti lâzımgelen tahsisatı ayırmıştır. Savaştepedeki köy eğitim enstitüsü bölgesinin mühim bir ihtiyacı karşılamıştır. Ve burada yeni bir hayat kurulmuştur.

Adanada 19 Mayıs bayramı hazırlıkları

Adana (Hususi) — Adanada 19 Mayıs Gençlik Bayramı hazırlıkları ilerlemiştir. Bugün şehir stadında büyük bir prova yapılmıştır.

Mardin Vali Vekilliği

Mardin (Hususi) — Maraş Valiliğine tayin edilmiş olan şehrimiz valisi Kudrettin Kantoğlu yeni vazifesi başına gitmek üzere Mardinden ayrılmıştır. Yeni Vali vekilimiz Raşid Demirtaşın da birkaç güne kadar gelmesi beklenmektedir.

Nakil vasıtaları sayımı yapılıyor

Beyoğlu ve Fatih muntakalarındaki bütün vesait tayin edilen günlerde gösterilen yerlerde toplanacak

Beyoğlu Millî Müdafaa Mükellefiyeti Komisyonundan:

Kazamız kuvvesinde kayıtlı bulunan bütün nakil vasıtaları (araba hayvanları arabalar ile birlikte) aşağıda yazılı gün ve mahallerde bulunmaları, aksi halde haklarında kanuni muamele yapılacaktır. İlan olunur.

Canlı ve cansız vasıtalar

Nahiyesi:

Şişli: Şişli Abideihürriyet tepesi,

15, 16/5/942 Cuma ve Cumartesi.

Hasköy: Şişli Abideihürriyet tepesi,

17/5/942 Pazar.

Taksim: Şişli Abideihürriyet tepesi,

18/5/942 Pazartesi.

Kasımpaşa ve Beyoğlu merkezi: Şişli

Abideihürriyet tepesi, 19, 20/5/942 Salı

ve Çarşamba.

Galata: Şişli Abideihürriyet tepesi,

21, 22/5/942 Perşembe ve Cuma.

Motörlü ve motörsüz vasıtalar

Şişli: Taksim Cumhuriyet C. Ottaj

garajı, 24, 25/5/942 Pazar ve Pazartesi.

Taksim ve Hasköy: Taksim Cumhuriyet C. Ottaj

garajı, 26, 27/5/942 Salı

ve Çarşamba.

Beyoğlu merkezi ve Kasımpaşa: Tak-

sım Cumhuriyet C. Ottaj garajı, 28/5/

942 Perşembe.

Galata: Taksim Cumhuriyet C. Ottaj

garajı, 29, 30/5/942 Cuma ve Cumartesi.

(Acemilerin nakil vasıtaları da dahil).

★

Fatih Ask. Şubesinde:

Canlı ve cansız nakil vasıtalarının

942 yılı sayımı aşağıdaki günlerde Fatih

Askerlik şubesi büsâlindeki meydanlık

ta M. M. mükellefiyeti komisyonu hu-

zurunda yapılacak olan sahiplerinin

muayyen günlerde nakil vasıtalarını

bütün yedek teçhizatları ile birlikte ge-

tirmeleri, getirmeyenler hakkında kanu-

ni muamele yapılacağı ilân olunur.

Fatih merkez ve Fener nahiyeleri:

Canlı ve cansız vasıtaları.

14 Perşembe, 15 Cuma, 18 Pazartesi,

20 Çarşamba, 21 Perşembe.

Karagözü nahiyesi: 22 Cuma, 23 Cuma.

Kara Ahmet

Hayret veren bir galibiyet

— Aman Murad ağam... Biraz şu güreşin safahatından bahset!..

— Ne yapacaksın? İşte yeni vesselâm!.

— Pekâlâ... Kısaca anlatayım: Kuşçubaşile soyunup meydana çık

tıkları zaman Sultan Aziz Arnavud oğlunun çıplak vücuduna bayılmıştı. İkide birde yanında bulunan Yozgadlı Hasana:

— Hasan, küçük adam amma çok güzel vücudu var..

— Yay gibi efendimiz.

— Sırt adalelerine bak.. Ne kadar da bariz.. Pençeleri de kuv-

vetli.

Demiş...

Nihayet güreş başlamış.. Ah - medle güreşiyorlarmış... Ahmed, o devrin Yozgadlı Hasandan sonra en çetin pehlivanı imiş... Dev

cüsseli bir adammış...

Ahmed, Arnavudoğluna ehemmiyet vermiyormuş... Onu hiç benimsememiş... Hattâ arkadaşı Mehmedle aralarında şöyle bir konuşma cereyan etmiş:

— Mehmed, çok ufak adam bu..

— Benim de gözüm kesmedi...

— Nasıl yenmiş bu Karaman - dayı falan be?

— Vallah inanmıyorum... Belki hepsi ölü derecesinde hasta idi.

— Vallah, boyundurukla öldüreceğim... Efendimizin önüne u-

zatacağım.

— Ona yapılacak budur. Ben de olsam böyle yaparım.

— İlk anda güreşe girer girmez boyundurukla altına alıp yeneceğim, demişti.

Ahmed, o kadar kendinden emin idi ki, Arnavudoğlunu bir elde hem de boyundurukla mağlûb edecekti.

Hülâsa güreş başladı. Peşrev yapıyorlardı. Arnavudoğlunun peşrevi nazarı dikkati celbediyordu.

Pazartesi.

Şehremîni nahiyesi: 26 Salı, 27 Çarşamba.

Samatya nahiyesi: 28 Perşembe, 29

Arnavudoğlu ayak başparmakları üzerine dikilmiş bir ceylan ç

vikliği ile sıçrayıp havalanarak gayet mahirane de peşrev yapı

muş... Hattâ bu, peşreve bile Sultan Aziz, bayılmış.. Yozgadlı Hasana:

— Lala! Ne güzel peşrev yapıyor...

— Evet efendimiz...

— Hiç topuklarının üzerine basmıyor...

— Efendimiz... Yalnız güreşte değil... Sokakta bile topuklarının üzerine basmadan yürüyor.

— Ya! Sen, gördün mü?

— Evet efendimiz... Gördüm... Topuklarının üzerine basmıyor.. Seker gibi yürüyor. Çok tetik adam...

— Belli... Bakalım ne olacaktı Bir güreş başlasa...

Güreş başlamıştı. Ahmed, elde hasının üzerine saldırmış

Fakat küçük bir manevra ile defolup gitmiş... Ahmed, ikinci hamlesini yapmış... Gene ufak bir manevra ile defolmuş...

(Arkası var)

Gönül işleri

(Baş tarafı 3/1 de)

geçkindir. Bir çekim kuvveti vardı bu kuvvet muvakkattir, ekseriyet

yasak meyva oluşundan, bazı ahvalde de menfaat temin etmesinde

ileri gelir. Buna mukabil bu üç çocuk annesi 35 yaşında kadın ken-

disini seven ve sevmesi icab eden kocası için gençtir ve ölünceye kadar da genç kalacaktır.

Bayan Leylâ düşüncelerimi açık söylediğim için ümid ederim ki beni ni mazur görür.

TEYZE

Asyanın içyüzü

(Baş tarafı 3/1 de)

küçük toprak sahibi çiftçilerin yaşadığı ülkelerin en mükemmel bir

nümunesidir. Gerçekten Japonya da büyük çiftlikler ve büyük

mülkler pek azdır.

İbrahim Hoyi

Suikasd davası

(Başaralı 4/1 de)

«Türkiyenin hakiki düşmanları kaçmış ve gizlenmişlerdir. Onların gayesi bu hadise ile komünistlerin otoritesini kırmaktır» dedim; ben, «Tahrîkçiler, demokrat memleketlerin gaddar düşmanlarıdır. Dolayısıyla demokrat Türkiyenin de düşmanıdır. Onların gayesi yaptıkları suikasdin komünistler tarafından yapıldığını bildirmekle Sovyet vatandaşları aleyhine isnadatta bulunuyorlar. Bu suretle Türk makamları müvacehesinde ve Türk efkârı umumiyesinde Sovyetlerin itibarını kırmak istiyorlar ve Türk - Sovyet dostluğunu sarsmak istiyorlar» dedim.

Reisin cevabı

Reis, burada Pavlofa müdahale ederek:

— Mahkeme, siyasetle meşgul olmuyor. O, suçlu kimdir, yalnız onu arar. Bulursa ceza verir, bulamazsa beraet ettirir, gider.

Pavlof, üçüncü olarak şunları söyledi:

— Dosya 6, sayfa 6, satır 10 daki ifade de yanlıştır. Ben de, Troçkistlerin gayesi, bir sınıfın hâkimiyetini tesis etmektir» dedim. Ben, «Abdurrahman kendi ifadesinde proleteryanın suikasd yapmakla zaferini temine çalışıyorlar. Halbuki Abdurrahman bu ifadeyle kendi adamlarını ve kendisinin hüviyetlerini açıya vuruyor. Sovyetler, bir sınıfın hâkimiyeti için çalışmıyorlar. Sovyetler, bugün vatan harbi yapıyor, 26 devletin istiklâl, namusu ve hürriyeti için çalışıyorlar» dedim.

Reis, burada Pavlofa gene ihtar ederek mahkemenin Sovyet hükmünün ne maksad takib ettiğini aramadığını, mahkemenin siyasetle meşgul bulunmadığını söyledi:

— Biz, bombayı kim, nerede, nasıl, niçin patlattı? Bunları arıyoruz, dedi.

Bu talebler hakkında iddia makamının ne diyeceği soruldu. Kemal Bora, Pavlofu yaptığı bu taleblerin yersiz ve manasız olduğunu beyan ederek yalnız müsterek rapordan Pavlofın anlayamadığı kısımların okunmasını istedi.

Gereği düşünüldü. Evrak, hâkime ve naib Bayan Hayrünnisa Hazer huzurle maznunlara baftalarca tercüme edildikten ve dosya muhteviyatı tercüman vasıtasıyla de ayrıca anlatıldıktan sonra Pavlofın okunmasını istediği evrakın veya bunlardan bir kısmının okunması hususundaki talebinin reddine ve müdafaaarını hazırlamak üzere evrakı tekrar tetkik etmelerinin mümkün bulunmasına çoğulukla karar verilerek tehim kılındı.

Müddeiumumî muavininin sualleri

Bu sırada, müddeiumumî muavinini Kemal Bora, söz istedi ve maznun Pavlofa bazı soracakları olduğunu beyan ederek:

— Pavlof şimdiye kadar hangi tarihlerde ve nerelerdeki konsolosluklarda çalışmıştır veya mehur olarak bulunmuştur?

Pavlof, Türkiyeden başka hiç bir yerde çalışmadım, dedi.

Reis ilâve etti:

— Başka bir sıfatla başka bir yerde çalışmadın mı?

Pavlof:

— Hayır, çalışmadım ve bir yerde seyahate çıkmış değilim.

Müddeiumumî muavinini Kemal Bora, suallerine devam ederek şunları söyledi:

— Pavlof, Sovyet memurlarından Yurnaniyef ile beraber çalışmış mıdır, çalıştı ise nerede beraber çalışmıştır?

Pavlof, durdu, hafızasını yoklar gibi bir vaziyet aldı ve:

— Böyle bir adam, hattâ böyle bir isim bilmiyorum. Bu isim rusça mıdır?

Müddeiumumî muavinini:

— Evet, diye cevap verdi.

Pavlof:

— Böyle bir isim tanımıyorum. (Elini havaya doğru kaldırarak) Jurolof olmasın?

Reis:

— Belki o olabilir.

Pavlof:

— Şarkî Sibiryada Tita şehrinde benim Jurolof adında muallim bir arkadaşım vardı. Onunla beraber 1929 senesine kadar muallimlik ettim.

Müddeiumumî muavinini:

— Aynı şeyleri sormuş olacağım. Pavlof tasrih etsin. Romada ve Sofyada bulunmuş mudur?

Pavlof:

— Ne Romada, ne de Sofyada bulundum!

Pavlofın hüviyeti

Müddeiumumî muavinini:

— Pavlofa tevcih edilmiş olan suallerin cevaplarını şu anda almış bulunuyorum. Bu suallerin sebebişiz ve yersiz olarak irad edilmediğinden eminim. Tahkikatın bidayetindenberi kendisini bize ma sum bir ilim adamı hüviyetinde tanıtmak için çalışan Pavlofın hakikatte ilmi etüdlerden başka işlerle meşgul olduğunu anlamak zor olmasa gerektir.

Şimdi, yüksek heyetinize vereceğim izahat az evvel kendisine tevcih edilen suallerin manasını tebarüz ettireceği gibi, teyidi halinde de bize şahsiyeti hakkında esaslı ve daha kat'î bir fikir vermeğe saik olacaktır.

Pavlofın Roma ve Sofyadaki faaliyetleri

Pavlofın bazı hariç memleketlerde, ezcümle 1925 senesinde Romada konsolosluk memuru olarak çalıştığı sırada o tarihte gene Romada bulunan Sovyet memurlarından - tesbit ettiğimiz isme nazaran bu şahsın Jurnaniyef olması lâzım geliyor - evet, bu şahsla birlikte komünist isyanları çıkarmak ve faşizmi devirmek için çalıştığına ve bu tarihten sonra Sofyada Svatınodetiya kilisesinde Bulgar kralı Borise karşı tertib edilen suikasdin, keza 1937 senesinde gene Sofyada bolşevik aleyhtarları Troçko-Slovo gazetesinin sahibi olan Solonoviç adındaki zatın evine konularak patlatılan, evin harap olmasına, ev sahibinin yaralanmasına ve karısının ölü mü ile neticelenen bomba hadisesinin mürettebillerinden olduğuna muttali bulunmaktayız.

Pavlofu esaslı işgal sahasında olduğu karakterini de tesbite yarayacak hususların alâkah memleketlerden salâhiyetli merciler vasıtasıyla tahkikine ve tesbitine vakit darlığı hasebile imkân bulunmadığımız için çok esaslı bir noktanın aydınlatılmasına hizmet edecek olan bu hususun salâhiyetli merciler vasıtasıyla tahkikine karar verilmesini talep ederim» dedi.

Bu sözlerin Pavlofa tercümesine başlandı. Pavlof ayakta hem not alıyor, hem tercümanın heceliyerek tercüme çalıştığı müddeiumumînin sözlerine gülüyordu.

Bu sırada rusça birkaç kelime de söyledi. Tabii biz bunu anlayamadık.

Tercüme işi birer bitmez reis karar verildi. Üzere celseyi 15 dakikaya tatil etti.

Mahkemenin kararı

15 dakika süren müzakereden sonra celse tekrar açıldı, mahkemece Pavlofın Sofya ve Romada bulunduğu tesbit edilmiş olsa da, halen görülmekte olan dava ile bir alâkası bulunamayacağından, kaldı ki Pavlofın Sofya ve Romadaki hadiselerden mahkeme altına alınmadığı ve bunun bir tahmin ve zandan ibaret bulunduğu anlaşıldığından müddeiumumînin talebinin reddine karar verildi.

Bundan sonra müddeiumumî muavinini esas hakkındaki iddiasını dermeyer etmek üzere dosyanın müddeiumumîlik makamına tevdiini istedi. Mahkeme bu talebi kabul ederek duruşmayı önümüzdeki Çarşambaya bıraktı.

Askerlik işleri

Şubeye çağırılanlar

Eminönü Yerli As. Ş. Başk. dan: Lv. Tğm. Ali Oğ. İbrahim Ünal 326 (53138).

Topçu Tğm. Haşim Oğ. Şerefettin Aker 329 (52505).

Veteriner As. Tğm. Dikran Oğ. Sısat 397 (17799).

Piyade As. Tğm. Tervik Oğ. Ahmed Refi 331 (47480).

Piyade Tğm. Hamid Oğ. Mustafa Nali 313 (14137).

Piyade Tğm. İbrahim Oğ. Naci 311 (9994).

Tbb. Tğm. Meh. Şevki Oğ. Meh. Ne. cati 326 (45079).

Bu subayların hüviyet cüzdanlarıyla birlikte acele şubeye gelmeleri ilân o. Junur.

★

Taksim Askerlik Şubesinde: Taksim askerlik şubesi yedek subay defterinde kayıtlı ve 39304 kayıtlı No. 70 yedek piyade teğmeni Süleyman oğlu Mehmed Lütfünin hemen şubeye mü. racaatı.

Camcı ustası aranıyor

İzmirde gişe fabrikasında çalışmak üzere birkaç tane camcı ustasına ihtiyaç vardır. Talib olanların İstanbulda Divanyolunda 79 numarada Bay Resul Rahmaniye mü. racaatları.

Daktilo Aranıyor

Fransızcaya hakikile vâkıf İstanbul veya Ankarada çalışmak üzere erkek veya kadın sekiz daktilo alınacaktır. İstediklerin Türk irkından olması şarttır. Tahsil derecelerine ve şimdiki kadar çalıştıkları yerlere aid malfumatı muhtevî bir mektubla İstanbul Posta. hanesinde 722 numaralı posta kutusu, na müracaat edilmeli.

NEVROZİN

Baş, diş, nezle, grip, romatizma
Nevralji, Kırıklık ve Bütün Ağrılarınızı Derhal Keser.

İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

SÜMER BANK

YERLİ MALLAR PAZARLARI

MÜESSESESİ MÜDÜRLÜĞÜNDEN:

Pamuklu Bezi Kuponlarının Dağıtılacağı Hakkında:

Müessesemiz mağazalarından halka nüfus cüzdanları mukabilinde yapılmakta olan pamuklu mensucat (Basma, Patiska, Kaput bezi ve sair) satışlarından şimdiye kadar istifade edemeyenlerin de mal alabilmelerini temin için müessesemize ihzar olunan tevzi kuponları memurlarımız vasıtasıyla evlere dağıtılacağından sayın halkın aşağıda bildirilen hususata dikkat ve riayet etmeleri rica olunur:

1. — Bu kuponlar, Yerli Mallar Pazarlarından şimdiye kadar gerek nüfus cüzdanları mukabilinde ve gerek resmi daireler memurları vasıtasıyla mal alımına başlamak üzere dağıtılacağından tevzi memurlarımıza, evvelce pamuklu mensucat almayan ve nüfus cüzdanlarında buna dair işaret bulunmayanlara aid nüfus cüzdanları gösterilmelidir.
2. — Memurlarımıza ibraz edilecek işaretli beher nüfus cüzdanı mukabilinde beş metrelik pamuklu almaya hak veren ve üzerlerinde numara bulunan bir kupon verilecektir.
3. — Kuponlar kaybedilirse yenisi verilmeyeceğinden iyi saklanmalıdır.
4. — Halkın rahatça mal alabilmeleri için satışlar Yerli Mallar Pazarlarının Bahçekapı, Beyoğlu, Kadıköy ve Üsküdar mağazalarından başka İstanbul'un muhtelif semtlerinde bu tevziyi yapacak ticarethaneler (Bayilikler) vasıtasıyla de yapılacağından hangi numaralı kuponlarla ne semtlerdeki mağazalara ve hangi tarihlerde müracaat edileceği kuponların evlere dağıtılması birer bitmez Müessesemize ayrıca ilân edilmiştir. Bu ilân üzerine kupon hâmilleri bildirilecek mağazalara nüfus cüzdanlarıyla beraber müracaat etmelidirler.
5. — Tesbit edilen günlerde mağazalara müracaat etmeyenler ancak satışların arkası alındıktan sonra tayin ve ilân edilecek tarihlerde mal alabilmelidirler.

Kıyasıya para harcayanlar

(Başaralı 1 inci sayfada)

zanılmamış servetlerin yığılmasına sebep oluyor. Parayı bol ve kolay kazananlar, ona emniyetsizlik göstererek, çilginca sarfediyorlar. Em. laktan başlayarak, bütün istihlak eşyasının anormal yükselişlerine başlıca bunlar sebep oluyor.

Kazançları tahdid etmek için Amerikan tarzında bir tedbir nazariye itibarile gayet muvafıktır. Fakat, tatbik edemeyiz diye korkuyor. Çünkü bizde tüccar sınıfının gerçek kazancını bilmeğe imkân yoktur. Bir kısmı defter bile tutmaz. Bunlar kanunun ağırlığı arasından sızarak, kendilerini kanunen kurtarabilmek yolunu bulanlardır. Ve asil büyük kazançlar da bunlardadır.»

Bugünden itibaren telefon on kuruş

Şehir dahilinde yapılan telefon muhaveresi ücretleri bugünden itibaren 10 kuruşa çıkarılmıştır. Bu ücret telefon köşklerinde yapılacak muhaberelelere de teşmil edilmiştir. 4400 lira ihtilâs etmiş! «Güzel İzmir» nakliyat ambarında tahsilat Ali isminde biri tahsil ettiği paralardan 4400 küsur lirayı zimmetine geçirmiş, fakat yakalanarak adliyyeye verilmiştir. Maznun, Sultanahmed 1 inci sulh ceza mahkemesinde yapılan sorgusunu müteakib tevki edilmştir.

TIYATROLAR

Meşhur illizyonist profesör ZATI SUNGUR

Beyoğlunda «SES» sinema ve tiyatrosunda her akşam yeni numaralardan müteakib zengin programına devam edecektir.

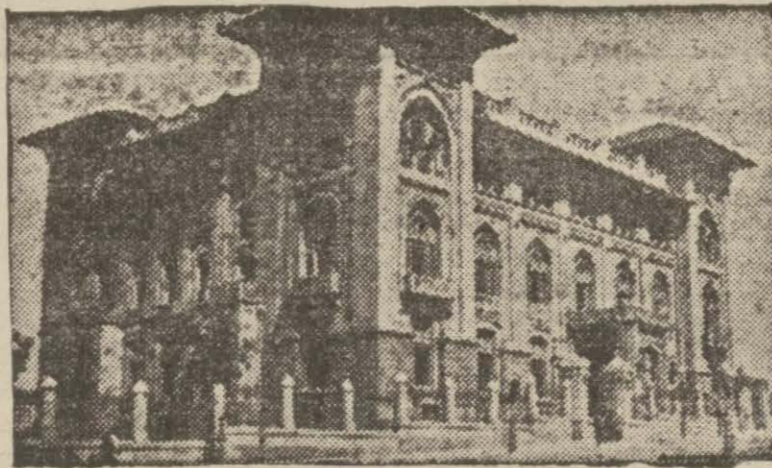
Türkiye Cumhuriyeti ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 265

Ziraat ve ticari her nevi banka muameleleri

PARA BİRIKTİRENLERE 28.800 LİRA İKRAMIYE VERİYOR

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarlı tasarruf hesaplarında en az 50 lira tutulanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plana göre ikramiye dağıtılacaktır.

Aded	1.000 Liralık	4.000 Lira
4	500	2.000
4	250	1.000
40	100	4.000
100	50	5.000
120	40	4.800
160	20	3.200

Dikkat: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşenlere ikramiye yoktur. Kur'alar senede 4 defa, 11 Mart, 11 Haziran, 11 Eylül, 11 Birinci kanun tarihlerinde çekilecektir.

Beklenmekte olan

POKER

TRAŞ BIÇAKLARI gelmiştir.

DİKKAT: İstanbulda 1 adedi 5 kuruştur
10 adetlik paket 45 kuruştur.
Taşrada: 1 adedi 5, 10 adedi 50 kuruştur.

EKZAMİN

Ekzemanın ilâcıdır.

Yara ve çibanlarda kullanılır. Her eczanede kutusu 50 Krs.

İnhisarlar İstanbul Başmüdürlüğünden:

İçki ve tütün satışlarının ellerindeki satış tezkerelerinin müddeti 31 Mayıs 942 akşamı sona erecektir.

Satıcıların yeni tezkerelerini kolaylıkla alabilmeleri için mütaka itibarile aşağıda gösterilen günlerde dükkâna aid konuratları ve eski tezkereleri ve diğer ser aded fotoğraflarile Kabataştaki başmüdürlüğümüze müracaat etmeleri ve 5 Haziran 942 akşamı saat 17 den sonra yapılacak kontrolde tezkerelerini almayanlar hakkındaki kanuni muamele yapılacağı ilân olunur.»

15, 16, 18, 20 Mayıs 942 günleri Beyoğlu, Galata, Pangaltı, Şişli ve Kasımpaşa muntakasındaki bayiler.

21, 22, 23 Mayıs 942 günleri Sirkeci, ve Beyazıt muntakasındaki bayiler.

25, 26, 27 Mayıs 942 günleri Aksaray, Fatih, Balat, Bakırköy muntakasındaki bayiler.

28, 29, 30 Mayıs 942 günleri Beşiktaş, Rumeli, Boğaziçi ve Anadolu Boğaziçi bayileri.

1, 2, 3 Haziran 942 günleri Üsküdar, Kadıköy, Erenköy muntakasındaki bayiler.

4, 5 Haziran 942 günleri de Adalar muntakasındaki bayiler. «5032»

İnebolu Askerlik Şubesinde:

Evvelce emsalleri silah altına alıp ta kendileri istisna edilen 330 ve 331 doğumlu deniz, hava ve kimya sınıflarından ihtiyat erleri talim maksadıyla silah altına alınacaklarından bu sınıflardan bulunanların buldukları mahallin askerlik şubelerine hemen müracaatları. «5421»

Birçok aileler şimdiye kadar evlerine yeşil sabun sokmazlardı. Fakat Ç A P A Markalı

KAL

Sabununu bir defa teoribe et, tükten sonra artık başka sabun kullanmıyorlar. «K A L» pir, na sabunu kepeğin

(1) Numaralı Düşmandır

Toptan satış yeri: İstanbul Hasır İskelesi Fırın sokak 24 No. 11 depo

Son Posta Matbaası:

Nesriyat Müdürü: Cihad Baban
SAHİBİ: A. Ekrem USAKLIGIL

Asil ve kibar ailelerin salona

MARKİZ

Pastane, şekerleme, lokanta, çay salonu

Beyoğlu İstiklâl Cad. No. 362

Yarın Açılıyor.

Taze, imrendirici şekerleme, fondan, pastaları, yemekleri nin nefaset ve servisinin mü-kemmeliyeti kavinin hususiyet ve zenginliği benzersizdir.

Bilhassa aile çaylarında ni-şan, düğün törenlerinde sipsi-rişleri kabul temiz ve titiz bir özenle ihzar ve takdim eder.